

UCHWAŁA NR LIX/456/24
RADY GMINY DĘBOWA KŁODA

z dnia 25 marca 2024 r.

w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w Gminie Dębowa Kłoda w roku 2023 oraz potrzeb związanych z realizacją zadań na rok 2024.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) i art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeb związanych z realizacją zadania w brzmieniu jako załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dębowa Kłoda.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Mieczysław Chęckiewicz

Załącznik
do uchwały Nr LIX/456/24
Rady Gminy Dębowa Kłoda
z dnia 25 marca 2024 r.

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE DĘBOWA KŁODA
W ROKU 2023
ORAZ POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ
NA ROK 2024

I. PODSTAWA PRAWNA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie w 2023 roku realizował Gminny Program Wsparcia Rodziny dla Gminy Dębowa Kłoda na lata 2023-2025 przyjęty Uchwałą Rady Gminy Dębowa Kłoda Nr XLVIII/346/23 z dnia 28 marca 2023 roku wynikający z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.). Art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa, że w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadania.

II. ZADANIA GMINY WYNIKAJĄCE Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należą:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemów opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostęp do specjalistycznego poradnictwa;
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających;
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 pomoc rodziny wspierającej ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3, w terminie:
 - a) do dnia 31 stycznia danego roku - za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,
 - b) do dnia 31 lipca danego roku - za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Zgodnie z art. 177 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań zleconych gminy należy:

- 1) do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny oraz rządowego programu, o którym mowa w art. 187a ust. 1;
- 2) Gmina realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez wojewodę.

III. WSPIERANIE RODZINY

Zgodnie z art. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

2. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- 1) pracy z rodziną;
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

3. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Zgodnie z art. 14 ustawy o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

„Gminny program wspierania rodziny dla Gminy Dębowa Kłoda na lata 2023-2025” opracowano w oparciu o art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.), w myśl którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Gminny program wsparcia rodziny dla Gminy Dębowa Kłoda na lata 2023-2025 jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w gminie Dębowa Kłoda w latach 2020-2022. Głównym celem Programu jest wsparcie rodzin w Gminie Dębowa Kłoda w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Prawidłowe funkcjonowanie rodziny ma wpływ na to, jak kształtują się nasze prawidłowe wartości. Styl życia domowników oraz atmosfera panująca w rodzinie decydują o tym jak dziecko, a następnie młody człowiek wykorzystuje zasób zdobytych doświadczeń. Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspokaja jego potrzeby.

Z punktu widzenia potrzeb dziecka, rodzina jest podstawowym środowiskiem wychowawczym, w którym głównym element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. Jednym z rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo–wychowawczej.

W I kwartale roku sprawozdawczego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej pracował jeden asystent rodziny zatrudniony na podstawie umowy o pracę w wymiarze jednego etatu. Koszt zatrudnienia asystenta rodziny w 2023r. wyniósł 10.705,62 zł.

W przypadku, gdy Ośrodek Pomocy Społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej. Po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i dokonaniu analizy sytuacji rodzinnej, pracownik socjalny, jeżeli uzna za zasadne, występuje do Kierownika Ośrodka z wnioskiem o przyznanie rodzinie asystenta rodziny. Po otrzymaniu wniosku, Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej przydziela rodzinie asystenta rodziny. Praca z rodziną prowadzona jest również w przypadku czasowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Wówczas prowadzone są działania w kierunku powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

Zakres obowiązków asystenta rodziny został wyszczególniony w art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rolą asystenta jest pomoc rodzinie w poprawie jej sytuacji życiowej, nauka prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, a także pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych. Ponadto asystent wspiera aktywność społeczną i zawodową rodziny, motywuje jej członków do podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Do zadań asystenta należy także: motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców kształtujących prawidłowe wzorce rodzicielskie i umiejętności psychospołeczne, interwencje w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin, prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci. Praca asystenta rodziny przybiera formę socjalno-wychowawczą. Asystent uczy rodziców, jak prawidłowo wychowywać i sprawować opiekę nad dziećmi, między innymi przekazuje informacje na temat prawidłowych postaw rodzicielskich, sposobów komunikowania się, metod wychowawczych, uświadamia rodziców jaką pełnią rolę wobec dzieci, pokazuje korzyści z tworzenia pozytywnych wzorców. Dostarcza informacji dotyczących sposobów i miejsc spędzania wolnego czasu z dziećmi. Modeluje zachowania rodziców względem dzieci. W czasie kontaktów z rodziną pokazuje, jak spokojnie rozmawiać z dziećmi, jak wydawać polecenia i je egzekwować, jak pomagać dzieciom w odrabianiu lekcji. Prowadzi trening umiejętności wychowawczych oraz organizacji dnia codziennego, w tym podziału obowiązków między członków rodziny. Zachęcają do okazywania dzieciom miłości. Motywuje rodziców do dbałości o edukację i rozwój dziecka, do kontrolowania osiągnięć szkolnych dzieci, pokazywania korzyści z uczęszczania dziecka do szkoły czy przedszkola.

W ramach obowiązków asystent uczy dorosłych członków rodziny dysponowania finansami, prowadził aktywizację zawodową podopiecznych (wyszukiwał ofert pracy, pomagał w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych). W wielu sytuacjach porządkował sprawy związane z zaległościami w zakresie bieżących opłat, zaciąganych zobowiązań. W przydzielonych do pracy przypadkach dużego zaangażowania wymagała praca z dziećmi.

Kształtowanie u dzieci prawidłowych postaw, zachowań, wzorów postępowania zgodnie z obowiązującymi normami społecznymi. Wpajanie dzieciom systematyczności w nauce i w odrabianiu lekcji co wpływa na oceny i postępy edukacyjne podopiecznych. Asystent motywuje rodziny do dbania o zdrowie. Poszukiwał specjalistów, umawiał na wizyty lekarskie (m.in. kontakt z psychologiem). W ramach kontaktu z pedagogami szkolnymi i wychowawcami asystent diagnozował problemy dzieci w nauce. Asystent rodziny pracował również nad motywacją członków rodzin do podjęcia leczenia odwykowego. Tutaj ściśle współpracował z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Podstawą działania asystenta rodziny jest plan pracy z rodziną, opracowany i realizowany we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. Opracowany przez asystenta plan pracy z rodziną określa zakres działań mających na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, zawiera terminy realizacji zaplanowanych działań oraz przewidywane efekty. Ponadto asystent rodziny prowadzi karty pracy asystenta rodziny dokumentujące każde spotkania asystenta z rodziną i opis działań prowadzonych z rodziną.

Rodziny objęte pracą asystenta rodziny.

Asystent w roku objętym sprawozdaniem pracował z 3 rodzinami, które wychowywały 5 małych dzieci, przy czym nie przekroczono limitu rodzin przypadającej na jednego asystenta, określonego w art. 15 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Asystent rodziny w 2023r. zakończył współpracę z jedną rodziną ze względu na osiągnięte cele oraz zawiesił współpracę z dwoma rodzinami do czasu powrotu rodzin do miejsca zamieszkania.

IV. WSPÓLFINANSOWANIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art. 176 pkt 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Ośrodek realizuje zadania dotyczące współfinansowania przez gminę kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej, tj.: rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Zgodnie z art. 191 pkt 9 w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości;

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Na koniec 2023r. roku w pieczy zastępczej przebywało 7 dzieci z czego 4 dzieci w rodzinie zastępczej i 3 dzieci w placówce opiekuńczo - wychowawczej. Łączna kwota współfinansowanych kosztów za pobyt dzieci w pieczy zastępczej wyniosła 63.650,67 zł.

V. WYKAZ POTRZEB NA ROK 2024 ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPARCIA RODZINY

W budżecie na 2024 rok Ośrodek ma zapewnione środki finansowe na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

W chwili obecnej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie nie ma zatrudnionego asystenta rodziny z powodu rozwiązania umowy o pracę za porozumieniem stron na wniosek pracownika. Ośrodek planuje zatrudnienie asystenta rodziny w roku 2024.